

den nærmeste Trøst, jeg har, at det maaske vil vise sig, at disse Baner kunne anlægges, men at dermed ogsaa alle Baneanlæg i Sylland og Fyen ville være stoppede for det Første. Lad os engang se, hvad disse Baner koste. De fire Baner, hvorom der her i dette Lovforslag er Tale, koste omtrent 10 à 11 Millioner Kr., man maa huske paa, at Statskassen skal bære Alt, om den end senere faar refunderet Noget, den skal i alt Fald i de første 28 Aar gjøre Udlæg for alt Muligt, baade Expropriations Udgifter og Driftsmateriel, ligesom den selvfølgelig ogsaa maa bære Udgifterne til Dampskibet over Oddefund, det vil altsaa sige, 11 à 12 Millioner under Forudsætning af, at Statskassen har de kontante Penge og ikke skal gjøre Laan, thi i det Tilfælde ville Banerne naturligvis blive endnu meget dyrere, og endelig vil der ikke let i de første Aaringer være Spørgsmaal om, at disse Baner ville stort mere end kunne dække deres egne Udgifter. Jeg tror, at vi endog ogsaa have Exempler paa, at der er Baner, som ere i Drift, der ikke ere istand til at give saa meget i Indtægt, som de koste at drive. Det bliver altsaa en meget betydelig Udgift, som sagt 11 à 12 Millioner Kroner for disse fire Baner, og det er jo klart nok, at der i alt Fald med Fyde ret snart vil komme Forbringer fra andre Egne, som have de samme Grunde til at forlange at komme i Betragtning, som de Egne, der her blive fornyede med Banestrekninger. Men ikke nok med dette, mine Herrer. Min ærede Sidemand berørte allerede, at naar dette Princip her blev gennemført, saa vilde det let have tilbagevirkende Kraft, og jeg tilstaa, at jeg ikke ser rettere end, at man vanskelig vil kunne vægre sig ved at give det en saadan, naar man fire Aar efter, at man har indført et System, igjen forandrer det, og det viser sig, at der er Egne, som ville blive ganske overordentlig forskjelligt stillede, saaledes at den ene Egn skal kæmpe med Gjæld op over Drene for at drive sin Jernbane, medens den anden Egn slet ikke vil have nogen Gæne af sin, idet den lader Statskassen betale og lader Statskassen om, hvorvidt den faar sine Udgifter dækkede eller ikke. Jeg ser ikke, hvad man skal sige til Begjæringer om at faae Staten til at indløse disse private Baner; det forekommer mig, at Billighed taler for, at man maa gjøre det; men jeg tillader mig her at tilføje, at en saadan Foranstaltning utvivlsomt vil medføre en yderligere Udgift af syv Millioner Kr., thi det er utvivlsomt det, som de nu anlage 24 Mile efter de hidtil bestaaende Regler have kostet de Private. De ville saaledes se, mine Herrer! at vi meget snart ere oppe ved tyve Millioner yderligere Gjæld og yderligere Udgifter til Jernbaner i Fyen og Sylland, og der paatrenger sig mig her en Betragtning, som jeg ikke vil holde tilbage, fordi jeg tror, det er nyttigt, at man faar Die paa den i rette Tid, og det er den: hvortil linge tro

erede Herrer, det gaar an, at faste Millioner ud i Sylland og Fyen, medens man samtidig stiller sig farrig lige overfor enhver Udgift i de andre Landsdele, i de andre Amter? Hvorledes tror man, at disse, der repræsenterer omtrent den samme Folkemængde som Sylland og Fyen, kunne finde sig i at se alle Interesser, der vedkomme deres Kommunikation, blive tilfidesatte for vedblivende at bygge Baner i Sylland og Fyen? og, mine Herrer! det, som der ikke var Grund til at sige, forudsat at man blev ved Systemet af 23de Mai 1873, faar en ganske anden Betydning i det Dieblik, man for Statens Regning overtager og bygger samtlige disse Baner, thi da er der, forekommer det mig, Grund til at beklage sig derover. Der er ikke offret fire danske Stilling paa nogen som helst Bane paa Verne, tværtimod, man har været saa bange for, at Statskassen skulde lide det allermindste Tab, at man dels har bundet dem saa yderligt, man kunde, igjennem deres Driftsplaner, og dels forlangt, at de skulde stille en Forstærkningsfond, for at der ikke skulde blive Tale om, at Statens Rentegaranti virkelig skulde blive virksom. Jeg skal til yderligere Præcision af det, jeg her har sagt, bemærke, at Sylland og Fyen repræsenterer en Folkemængde af en Million og Sjælland Møen, Lolland og Falster og alle de andre større Der repræsenterer en Folkemængde af 800,000, og man vil heraf se, at Forfjælleren ikke er saa overmaade stor. Man har ladet Dampfergeforbindelsen over Storebælt ligge, og man har ladet Dampfergeforbindelsen over Masnedund ligge. Man har vægret sig ved at tage selv ganske ringe Stykker, som i høi Grad vilde besordre vor Forbindelse med Udlandet, jeg mener dermed navnlig Nye-fjøbing — Gjedser og en dertil svarende Forbindelse over Barmenünde. Alt dette har man hverken fremmet direkte eller indirekte, men derimod vedbliver man at anlægge Baner alene paa Sylland og Fyen og, som sagt, for Statskassens Regning. Jeg skal i Forbindelse dermed endnu tillade mig at sige, at Statsbanerne have til dette Aar kostet 80 Millioner Kroner, som endnu kun forrentes med $2\frac{1}{2}$ pCt; dette til Dplysning for min ærede Sidemand, som mente, at Staten meget snart vilde faae Reuter af de Penge, der blive nedlagte i saadanne Baner. Jeg ønsker ikke at lægge Vægt paa dette, men jeg ønsker dog, at denne Betragtning maa komme frem, fordi den forekommer mig at være et Moment af stor Betydning. Jeg nævner, som sagt, ikke mindste Lovl om, at det System, der her er foreslaaet, er i sig selv aldeles uholdbart; jeg nævner ikke den mindste Lovl om, at det er umuligt at fyldestgjøre det og umuligt at opfylde det med de Indtægter, Statskassen nu har, og trods det, at man nu gennem en Række af Aar har ladet alle andre Udgifter ligge, nævner jeg som sagt ingen Lovl om, at desfor dette